

Golfbaan 't Woold te Heusden

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

19 april 2005 / rapportnummer 1519-32

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van Asten
Postbus 290
5720 AG Asten

uw kenmerk
bwm/hm/tk

uw brief
22 februari 2005

ons kenmerk
1519-33/HI/lp

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Golfbaan 't Woold te Heusden

doorkiesnummer
(030) 234 76 27

Utrecht,
19 april 2005

Geachte raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Golfbaan 't Woold te Heusden. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Golfbaan 't Woold te Heusden

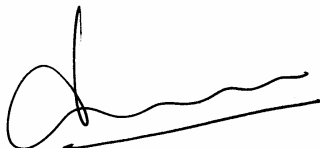
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Golfbaan 't Woold te Heusden

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Golfbaan 't Woold te Heusden,

uitgebracht aan de gemeenteraad van Asten door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Golfbaan 't Woold te Heusden,

de secretaris

A handwritten signature in black ink, consisting of a large loop followed by a series of wavy lines.

ir. V.J.H.M. ten Holder

de voorzitter

A handwritten signature in black ink, featuring a stylized 'L' and 'V'.

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 19 april 2005

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	1
3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	2
3.1 Achtergrond en probleemstelling	2
3.2 Doelstelling.....	2
3.3 Beleidskader en besluiten.....	2
4. VOorgenomen ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1 Referentie	3
4.2 Voorgenomen activiteit	3
4.3 Alternatieven en mma.....	3
5. BESTAANDE SITUATIE, AUTONOME ONTWIKKELING EN EFFECTEN ..	4
5.1 Water en bodem.....	4
5.2 Natuur.....	4
5.3 Landschap.....	5
5.4 Landbouw.....	5
5.5 Woon- en leefomgeving	5
6. OVERIG	6
7. VORM EN PRESENTATIE.....	6

BIJLAGEN

1. Brieven van bevoegde instanties d.d. 22 februari 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in het weekblad "Peelbelang" d.d. 10 februari 2005
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen
5. Handreiking gebiedsbescherming en soortbescherming

1. INLEIDING

Green Valley Resort heeft het voornemen een 18-holes golfaccommodatie met bijpassende voorzieningen te ontwikkelen in de gemeente Asten. Daarvoor is een herziening van het bestemmingsplan nodig. Voor deze herziening moet milieueffectrapportage (m.e.r.) worden doorlopen. De gemeenteraad van Asten is in deze procedure het bevoegde gezag.

Bij brief van 22 februari 2005 is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in het weekblad Peelbelang.²

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als ‘de Commissie’³. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies niet zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

Via de gemeente heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Bij de ontwikkeling van inrichtingsalternatieven, inclusief het meest milieuvriendelijke alternatief met name aandacht besteden aan
 - o het zoveel mogelijk voorkomen van boskap;
 - o het creëren van een toegankelijke overgang voor amfibieën tussen stuifduin en beekdal, realisatie van paddenpoelen;
 - o behoud/herstel van historische groenstructuur met lichte beekbegeleidende beplanting
 - o maatregelen om waterkwaliteit in de Eeuwselse Loop te verbeteren;
 - o maatregelen om effect van afgraven van grond op nabijgelegen bospercelen te voorkomen.
- De wijze waarop waterberging wordt gerealiseerd in combinatie met de gewenste accidentatie en ontwikkeling van natte natuur.
- De inrichting van de stapstenen die als ecologische verbindingszone moeten gaan functioneren tussen de golfbaan en de Groote Peel.
- De effecten op waterhuishouding, waterkwaliteit en natuurdoelsoorten.

Daarnaast moet het MER een samenvatting bevatten die als zelfstandig document leesbaar is en een goede afspiegeling is van de inhoud van het MER.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie voor de samenstelling bijlage 3.

⁴ Zie bijlage 4.

3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

3.1 Achtergrond en probleemstelling

In de startnotitie wordt een beschouwing gegeven over de ontwikkeling van de golfsport. Geconstateerd wordt dat er in de directe omgeving meer vraag naar golfvoorzieningen is dan waarin op dit moment wordt voorzien en dat reeds 715 personen zich als kandidaat-lid hebben gemeld.

Geef aan hoe, uitgaande van de verwachte ontwikkelingen in de golfsport en de aanwezigheid van bestaand én gepland concurrerend aanbod binnen het marktgebied, het draagvlak voor de exploitatie van de golfbaan Asten is opgebouwd. Geef dus inzicht in het marktgebied van de golfbaan en zet dit af tegen het marktgebied van huidig en toekomstig concurrerend aanbod.

3.2 Doelstelling

De startnotitie geeft aan dat het doel is om een 18 holes golfbaan volgens de A-status van de NGF te realiseren. Geef aan of het om een wedstrijd baan gaat, met de daarbij behorende bezoekersaantallen of dat het alleen gaat om een lokale golfbaan.

Naast het realiseren van een volwaardige golfbaan zijn volgens de startnotitie waterberging en het realiseren van een ecologische verbindingszone tussen de golfbaan en de Groote Peel expliciet doelstellingen van het voornemen. Ga in het MER derhalve ook in op:

- de natuurdoelen die in de verbindingszone tussen het Starkriet, de golfbaan en de Groote Peel gerealiseerd moeten worden (zowel voor natte als voor droge natuur);
- de doelen ten aanzien van waterberging (hoeveelheid te bergen water, frequentie en duur van inundatie e.d.).

Geef aan hoe hard (streven of verplichting) deze doelen zijn.

3.3 Beleidskader en besluiten

De startnotitie geeft in hoofdstuk 6 al een vrij volledig beeld van het beleidskader waarbinnen de golfbaan gerealiseerd moet worden. Besteed specifieke aandacht aan:

- de ligging van een deel van het plangebied in de provinciale GHS-natuur⁵ en de daaruit voortvloeiende consequenties;
- de actuele stand van zaken rond ligging van een deel van het plangebied in een RNLE;
- de ligging van een deel van het plangebied in de beschermingszone van de natte natuurparel Groote Peel (ontwerp Reconstructieplan) en de daaruit voortvloeiende consequenties
- de consequenties van het Reconstructieplan de Peel voor het plangebied met op kaart de zonering voor de intensieve veehouderij en de situering van te realiseren waterberginggebieden;
- de randvoorwaarden die voortvloeien uit de Europese kaderrichtlijn water voor de Eeuwselse Loop (indien al bekend).

⁵ Zie ook inspraakreactie nr. 1 van de Brabantse Milieufederatie, waarin wordt gesteld dat uitbreiding van de golfbaan in GHS-natuur is uitgesloten.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Referentie

Gegeven de doelstelling van de initiatiefnemer is er geen reëel nulalternatief. Volsta met het beschrijven van de huidige situatie plus de autonome ontwikkelingen als referentiesituatie voor de beschrijving van de effecten.

4.2 Voorgenomen activiteit

Geef in het MER alle alternatieven op kaart aan en besteed in de toelichting aandacht aan:

- de totale oppervlakte van het plangebied voor de golfbaan; netto beslag van de holes; ligging van de holes en fairwaybreedtes; hoogteligging van de verschillende planonderdelen door middel van dwarsdoorsneden op enkele representatieve gebiedsdelen;
- de ligging en omvang van nieuw natuurgebied in de vorm van resp. heidevelden, waterpartijen en bloemrijke graslanden;
- de wijze van ontgronding en het grondverzet; de hoeveelheid en kwaliteit van de verwijderde grond; het al of niet terugbrengen van teeltlagen;
- de criteria die worden gehanteerd ten aanzien van de interne veiligheid. (ligging van de holes ten opzichte van elkaar, gehanteerde afstanden, slaglijnen e.d.).
- de ligging van voorzieningen en het clubhuis;
- de hoeveelheid extra verkeer tijdens de aanleg (bouwverkeer en zandtransport) en in de exploitatiefase; de onderbouwing van het aantal parkeerplaatsen;
- het al of niet verlichten van de driving range en/of andere delen van de golfbaan.

4.3 Alternatieven en mma

Tijdens het locatiebezoek is gebleken dat beoogd wordt om een berging van 100.000 m³ water binnen het plangebied te realiseren. Duidelijk is dat dit uitgangspunt leidt tot een zeer aanzienlijke afgraving en een groot overschot van ca 250.000 m³ op de grondbalans. Bespreek derhalve in het MER of er mogelijkheden zijn om met een kleiner grondverzet te volstaan in relatie tot het doel om 100.000 m³ waterberging te realiseren.

Besteed bij de ontwikkeling van inrichtingsalternatieven en het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) aandacht aan:

- De mogelijkheid om boskap in de GHS-natuur zoveel mogelijk te voorkomen door het elders situeren van de holes 1, 17 en 18 uit het voorlopig ontwerp en daarvoor in de plaats te volstaan met een doorgang door het meest oostelijk deel van sectie A vanaf de bestaand par-3 baan richting sectie B⁶;
- Het creëren van een toegankelijke overgang voor amfibieën tussen bebost stuifduin en het beekdal en realisatie van geïsoleerde (visvrije) paddenpoelen;

⁶ Ook de BMF (inspraakreactie nr 1) vraagt om een alternatief met een andere ligging van de drie holes buiten de GHS-natuur en buiten voor natuur en landschap waardevolle gebieden.

- Het behoud/herstel van de historische groenstructuur⁷, en lichte beekbegeleidende beplanting;
- Maatregelen om de waterkwaliteit in de Eeuwselse Loop te verbeteren⁸;
- Maatregelen om de effecten van afgraven van grond op nabijgelegen bospercelen te voorkomen c.q. te beperken;
- Maatregelen of voorzieningen waarmee het gebruik van grondwater beperkt dan wel voorkomen kan worden;
- Het zoveel mogelijk mijden van de stankcirkels van intensieve veehouderijbedrijven;
- De wijze waarop de compensatie van eventuele boskap wordt gerealiseerd (ligging/omvang); uitgangspunt voor het mma kan zijn een zo groot mogelijk aaneengesloten nieuwe bosaanplant grenzend aan de bestaande bospercelen.

5. BESTAANDE SITUATIE, AUTONOME ONTWIKKELING EN EFFECTEN

Hoofdstuk 5 van de startnotitie bevat reeds een goede aanzet voor een beoordelingskader. Daar waar relevant wordt in onderstaande paragrafen een nadere invulling gegeven van de beoordelingscriteria.

Gegeven de omvang van de ingreep dient bij de effectbeschrijving expliciet onderscheid gemaakt te worden in effecten tijdens de aanlegfase en tijdens de exploitatie.

5.1 Water en bodem

Geef in het MER voor alle alternatieven:

- het grondverzet, de grondbalans, maaiveldhoogten en de hoeveelheid waterberging;
- eventuele verstoring van bodemlagen met hun consequenties voor de waterhuishouding;
- de huidige en toekomstige kwaliteit en kwantiteit van grond –en oppervlaktewater; ga in op het effect van eventuele veranderingen in de waterhuishouding op de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater, met name fosfaat en nitraat in het studiegebied (golfbaan en omgeving);
- het effect van grondwateronttrekking en berekening van de baan op de grondwaterstanden in het plangebied en op de waterhuishouding in de omliggende gebieden. Geef een vergelijking van de huidige berekening en bemesting (globaal) op landbouwgronden t.o.v. de toekomstige situatie op het golfterrein;
- het bestaande en toekomstige waterbergend vermogen.

5.2 Natuur

Natuur en waterkwaliteit

Leg een relatie tussen de gerealiseerde waterkwaliteit en de nagestreefde natuurdoeltypen. Geef op basis daarvan aan wat het doelbereik van de verschillende alternatieven zal zijn.

⁷ Zie ook inspraakreactie van de Heemkundekring de Vonder, Asten-Someren (Bijlage 4, nr 4))

⁸ De Werkgroep Behoud de Peel (inspraakreactie nr 14, Bijlage 4) beschouwt dit als de belangrijkste inrichtingsopgave en doet de suggestie voor een inrichting met riet- en biezenvelden.

Gebiedsbescherming

Een deel van het plangebied ligt in de provinciale Groene Hoofdstructuurnatuur. Daarnaast ligt het plangebied in de nabijheid van de speciale beschermingszone op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn en is er derhalve mogelijk sprake van externe werking. Derhalve dienen de relevante beschermingsformules te worden doorlopen. Bijlage 5A geeft een algemene handreiking voor de gebiedsbescherming.

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (art. 3 en 4) zijn waarschijnlijk een aantal dier- en plantensoorten in het studiegebied beschermd. Ga voor ieder alternatief na of het initiatief zal leiden tot in de Flora- en faunawet genoemde verboden gedragingen. Indien dat het geval is, zal een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet moeten worden aangevraagd. Voor het ontheffingsverzoek dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van in het gebied voorkomende relevante soorten te worden gemaakt. In het MER kan worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten⁹ (of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten) (zie handreiking bijlage 5B).

Indien sprake is van (gedeeltelijke) verlichting, beschrijf dan in het MER de effecten op verstoring van fauna¹⁰.

5.3 Landschap

Geef een beschrijving van de huidige landschapstructuur. Ga daarbij in op het contrast tussen de beboste hoger gelegen dekzandruggen en de lage natte beekdalen.

Beschrijf de verandering in het landschap onder meer aan de hand van dwarsdoorsneden op enkele representatieve punten. Ga ook in op de samenhang met omliggende terreinen.

5.4 Landbouw

Het toetsingskader in de startnotitie geeft reeds aan dat aandacht besteed gaat worden aan de ontwikkelingsmogelijkheden van landbouwbedrijven¹¹. Geef daarbij op kaart de huidige stankcirkels van de betrokken veehouderijbedrijven en ga in op risico's van wateroverlast.

5.5 Woon- en leefomgeving

Beschrijf de huidige verkeersintensiteiten op de aan- en afvoerwegen. Bereken het aantal verkeersbewegingen als gevolg van de aanleg (inclusief zwaar transport) en bij het gebruik (in normale situatie en bij evt. pieken). Beschrijf de effecten op geluidhinder en verkeersveiligheid als gevolg van de toename van het verkeer op de toe- en afleidende wegen van het golfbaancomplex ten opzichte van de huidige situatie. Geef aan of en in welke mate er hinder voor aanwonenden gaat optreden.

⁹ In het Handboek Natuurdoeltypen, LNV 2001 staan alle doelsoorten. **Bijlage 5B** geeft aan hoe de gevolgen kunnen worden beschreven.

¹⁰ Ook de inspraakreacties van de heer Leenders (nr 3) en van de Werkgroep Behoud de Peel (nr.14) wijzen op mogelijke verstoring door verlichting.

¹¹ Meerdere inspraakreacties (Bijlage 4, nr 2, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13) wijzen op de mogelijke consequenties van uitbreiding van de baan op de agrarische bedrijfsvoering.

Indien er sprake is van (gedeeltelijke) verlichting van de baan, ga dan in op de hinder voor omwonenden.

Geef op kaart de toegankelijkheid aan voor het publiek en ga in op de (veiligheids) voorzieningen die hiervoor worden getroffen.

6. OVERIG

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, “leemten in milieu-informatie” en “samenvatting van het MER” heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften. Voor het evaluatieprogramma kan de startnotitie gevolgd worden.

7. VORM EN PRESENTATIE

In het MER dient recent kaartmateriaal met een duidelijke legenda te worden gebruikt. Op minstens één kaart moeten alle topografische namen goed leesbaar zijn weergegeven die in het MER worden gebruikt. Het kaartmateriaal moet een zodanige schaal hebben dat het voldoende informatief is en dat e.e.a. ook na-/opgemeten kan worden. De relatie tussen de regio, studiegebied en het plangebied activiteit moet op kaart duidelijk aangegeven zijn.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor
het milieueffectrapport
Golfbaan 't Woold te Heusden

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 22 februari 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingekomen :	23 FEB. 2005	
nummer		
dossier	1519 - 1 en 2	8x
kopie naar :	HL/bib/gt/eh	

Commissie voor de Milieueffectrapportage
t.a.v. Mevrouw V. Ten Holder
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Behandeld door: dhr. H. Manders
Doorkiesnr.: 0493-671341
Onderwerp: startnotitie aanleg golfbaan
Uw brief: --
Uw kenmerk: --
Ons kenmerk: bwm/hm/tk
Bijlage(n): 8
Datum:

Geachte mevrouw Ten Holder,

Green Valley Resort is voornemens om haar bestaande 9 holes golfbaan met de daar aanwezige voorzieningen, gelegen aan de Gezande baan te Heusden gemeente Asten uit te breiden met een extra 18-holes golfbaan. De aanleg van de 18-holes golfbaan gaat gepaard met natuurontwikkeling, de realisatie van waterberging en een ecologische verbindingszone.

De startnotitie is op 25 januari 2005 behandeld in de gemeenteraad en inmiddels bekend gemaakt in de editie van 10 februari 2005 van het plaatselijk weekblad Peelbelang.

Het bestemmingsplan Golfbaan 't Woold dat zal worden opgesteld is het eerste besluit dat (mogelijk) zal voorzien in de aanleg van de golfbaan. De m.e.r.-procedure wordt formeel gekoppeld aan de opstelling van dit bestemmingsplan. Het MER zal dan ook een bijlage bij dit plan vormen en in het bestemmingsplan zal worden aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met de uitkomsten van het MER.

Hierbij bieden wij u een 8-tal exemplaren van de startnotitie aan, zoals is afgesproken tussen u en de heer Ullenbroeck van het bureau ARCADIS. Met belangstelling zien wij uw advies ten behoeve van de vaststelling van de richtlijnen voor het op te stellen MER tegemoet.

Voor nadere inlichtingen kunt u contact opnemen met de heer H. Manders van onze afdeling Bouwen, Wonen en Milieu.

Hoogachtend,
college van burgemeester en wethouders van Asten,
de loco-secretaris,
M.W.A.M. Sprangers

de burgemeester,
ir. J. Beenakker

Bezoekadres Koningsplein 3 | 5721 GJ Asten | Postadres Postbus 290 | 5720 AG Asten
T 0493 671212 | F 0493 671213 | www.asten.nl | gemeente@asten.nl | NV Bank Nederlandse Gemeenten 28.50.00.519

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Peelbelang 102^e jaargang, nr. 6 d.d. 10 februari 2005

Vragen met betrekking tot de woningen kunt u stellen aan Janssen de Jong Plancoördinatie tel. 0499-491313.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de afdel Openbare Werken van de gemeente Asten.

Startnotitie Golfbaan 't Woold

Aanleiding

Green Valley Resort B.V. is voornemens om haar bestaande 9 holes golfbaan aan de Gezandebaan in Heusden uit te breiden met een 18-holes golfbaan. De aanleg van de 18-holes golfbaan gaat gepaard met natuurontwikkeling en de realisatie van waterberging en een ecologische verbindingzone. Ook het verplaatsen van het clubhuis en de driving range van de bestaande golfbaan en het uitbreiden van de parkeervoorziening zijn onderdeel van deze plannen. De bestaande golfbaan wordt gehandhaafd.

M.e.r.-procedure

Op grond van de Wet milieubeheer is het verplicht om bij de aanleg van een 18-holes golfbaan een Milieu Effect Rapport (MER) te overleggen en de procedure voor een milieueffectenrapportage (m.e.r.-procedure) te doorlopen.

De Startnotitie vormt de start van de m.e.r.-procedure. De startnotitie biedt op hoofdlijnen informatie over de aanleiding en het doel van het initiatief, de m.e.r.-procedure en het te nemen besluit. De lezers dienen voldoende informatie te krijgen over het initiatief en de onderwerpen die in het MER onderzocht zullen worden. Met behulp van de startnotitie zullen richtlijnen worden opgesteld voor de inhoud van het milieueffectrapport.

Het bestemmingsplan Golfbaan 't Woold dat zal worden opgesteld is het eerste besluit dat (mogelijk) zal voorzien in de aanleg van de golfbaan. De m.e.r.-procedure wordt formeel gekoppeld aan de opstelling van dit bestemmingsplan. Het MER zal dan ook een bijlage bij dit plan vormen en in het bestemmingsplan zal worden aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met de uitkomsten van het MER.

Het bedrijf Green Valley Resort B.V. is de toekomstige exploitant van de golfbaan en vormt de initiatiefnemer voor deze procedure. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de inhoud van de Startnotitie. De gemeente Asten is als Bevoegd Gezag verantwoordelijk voor de procedure. Zo stelt de raad de richtlijnen voor het op te stellen MER vast. Deze maakt hierbij gebruik van de inspraakreacties op de startnotitie en van het advies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.

Stukken ter inzage

De gemeenteraad van Asten heeft in zijn vergadering van 25 januari 2005 besloten de startnotitie ter inzage te leggen. De startnotitie ligt met ingang van 11 februari tot en met 18 maart 2005 ter inzage in het gemeentehuis, afdeling Bouwen, Wonen en Milieu en in de Openbare Bibliotheek, Kerkstraat 12, te Asten op maandag- en vrijdagavond van 17.30 tot 20.30 uur. De startnotitie wordt tevens op de gemeentelijke website geplaatst.

Schriftelijk reageren

Gedurende bovengenoemde termijn van terinzagelegging wordt inspraak verleend aan ingezetenen in de gemeente en belanghebbende natuurlijke en rechtspersonen. Inspraakreacties kunnen worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders, postbus 290, 5720 AG Asten.

Informatiebijeenkomst

Wilt u meer weten over de startnotitie en de plannen voor de nieuwe golfbaan? Dan bent u maandag 21 februari vanaf 20.00 uur van harte welkom op de informatiebijeenkomst in de Pandoer in Heusden. Green Valley Resort B.V. en de gemeente lichten op deze avond de stukken toe en u bent in de gelegenheid mondeling te reageren op de stukken en de toelichting.

Rechtstreeks belanghebbenden kunnen binnen zes weken de dag van deze bekendmaking tegen het verkeersbesluit schriftelijk een bezwaarschrift indienen bij het college van burgemeester en wethouders van Asten, Postbus 290, 5720 AG Asten.

Tevens kan de indiener van een bezwaarschrift bij de voorzieningenrechter van de rechtbank te 's-Hertogenbosch, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch verzoeken een voorlopige voorziening te treffen indien onverwijld spoed, gelet op betrokken belangen, dat vereist. Aan het indienen van een verzoek om een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden.

Het volledige verkeersbesluit ligt gedurende genoemde termijn van zes weken voor een ieder kosteloos ter inzage op het gemeentehuis van Asten, afdeling Openbare Werken, kamer 202. Een ieder kan op verzoek, tegen betaling van leges, een afschrift verkrijgen van het genoemde besluit.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Green Valley Resort B.V.

Bevoegd gezag: Gemeente Asten

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 10.2

Activiteit: aanleg van een 18 holes golfbaan in de gemeente Asten

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 10 februari 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 19 april 2005

Bijzonderheden: De Commissie vraagt in haar richtlijnenadvies speciale aandacht voor:

- Bij de ontwikkeling van inrichtingsalternatieven , inclusief het meest milieuvriendelijke alternatief met name aandacht besteden aan
 - o het zoveel mogelijk voorkomen van boskap;
 - o het creëren van een toegankelijk overgang voor amfibieën tussen stuifduin en beekdal, realisatie van paddenpoelen;
 - o behoud/herstel van historische groenstructuur met lichte beekbegeleidende beplanting
 - o maatregelen om waterkwaliteit in de Eeuwselse Loop te verbeteren;
 - o maatregelen om effect van afgraven van grond op nabijgelegen bospercelen te voorkomen.
- De wijze waarop waterberging wordt gerealiseerd in combinatie met de gewenste accidentatie en ontwikkeling van natte natuur.
- De inrichting van de stapstenen die als ecologische verbindingszone moeten gaan functioneren tussen de golfbaan en de Groote Peel.
- De effecten op waterhuishouding, waterkwaliteit en natuurdoelsoorten.

Samenstelling van de werkgroep:

Dhr. ing. R.J.M. van Alderen

Dhr. ir. K.A.A. van der Spek

Dhr. ir. J. Hoeks

Dhr. drs. J.A.A.M. Leenmans

Mw. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitster)

Secretaris van de werkgroep: ir. V.J.H.M. ten Holder

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20050318	Dhr. J. van der Schroeff, namens Brabantse Milieufederatie	Tilburg	20050401
2.	20050317	J.G.M. van Deursen	Asten	Idem
3.	20050316	Toon Leenders	Heusden	Idem
4.	20050316	Jan Heylingers & Henk van Houten namens het bestuur van heemkundekring de Vonder Astén-Someren	Asten & Lierop	Idem
5.	20050316	De heer W.L.J.C. Maas en mevrouw M.J.A. Maas-Haasen	Heusden	Idem
6.	20050316	Dhr. H. Manders	Heusden	Idem
7.	20050314	Ton & Jolanda Aarts	Heusden	Idem
8.	20050227	G.P.M. Verberne	Asten	Idem
9.	20050307	De heer W. Jacobs	Asten	Idem
10.	20050222	J. Verhoijzen (reactie op startnotitie)	Someren	Idem
11.	20050222	Dhr. drs. J.J. Kila namens afdeling Ruimte en Verkeer van Rijkswaterstaat	Den Bosch	Idem
12.	20050310	Dhr. J. Verhoijzen (gespreksverslag)	Someren	Idem
13.	20050317	André Verhoeven	Asten- Heusden	Idem
14.	20050317	Werkgroep Behoud de Peel	Deurne	idem

BIJLAGE 5A Handreiking GEBIEDSBESCHERMING

Gebiedsbescherming op grond van de nieuwe Natuurbeschermingswet¹²

De gebiedsbescherming zal vanaf medio 2005 primair geregeld zijn in de nieuwe Natuurbeschermingswet. Voor projecten die gevolgen kunnen hebben voor richtlijngebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) of voor beschermde natuurmonumenten dient vanaf dan een vergunning te worden aangevraagd bij de provincie die verantwoordelijk is voor het desbetreffende natuurgebied.

Beschermde natuurmonumenten zijn/worden aangewezen op grond van artikel 10 Nbw. Richtlijngebieden zijn/worden aangewezen op grond van artikel 10a Nbw.

Indien er sprake is van mogelijke gevolgen voor een beschermd natuurmonument - dit is mogelijk bij dit project op grond van externe werking - dan dienen de aspecten zoals genoemd in artikel 16, derde lid, Nbw in de aanvraag besproken te worden:

- 1) Kan het project significante gevolgen hebben voor het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in dat beschermde natuurmonument. Zo ja:
- 2) Kan met zekerheid worden vastgesteld dat de handelingen voortvloeiend uit het project de natuurlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument niet aantasten? Zo niet,
- 3) Zijn er dwingende redenen van groot openbaar belang die noodzaken tot het verlenen van de vergunning?

Indien er sprake is van mogelijke gevolgen voor (een) Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied(en) – ook eventueel op grond van externe werking - dan dient de volgende informatie, op grond van artikel 19a en volgende Nbw, in het MER te worden opgenomen.

1. Welke instandhoudingsdoelstelling(en) geldt (gelden) voor het desbetreffende richtlijngebied? Op grond van welke natuurlijke habitats (bijlage 1 van de Habitatrichtlijn), welke beschermde soorten (bijlage 2 Habitatrichtlijn) of welke vanwege de Vogelrichtlijn beschermde soorten heeft het gebied zich gekwalificeerd als speciale beschermingszone?
2. Kan op grond van de m.e.r.-plichtige activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten verslechteren of kan het een verstorend effect hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen? Kan de m.e.r.-plichtige activiteit de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied aantasten?¹³
3. In het MER moeten de milieugevolgen van de voorgenomen m.e.r.-plichtige activiteit voor het richtlijngebied beschreven worden gelet op de instandhoudingsdoelstelling.¹⁴

¹² Voor een korte toelichting: www.minlnv.nl/natura2000. Voor de gehele tekst en bijlagen zie: www.europa.eu.int/comm/environment/nature/legis.htm

¹³ Artikel 19d, eerste lid, Nbw.

¹⁴ Artikel 19e, onder a, Nbw.

4. Kan er sprake zijn van significante gevolgen met betrekking tot de in dat richtlijngebied beschermde habitats en/of soorten ten gevolge van de voorgenomen activiteit afzonderlijk of in samenhang met andere plannen of projecten (cumulatie)? Zo ja (ook bij redelijke twijfel), dan moet er een passende beoordeling worden gemaakt.¹⁵
5. Indien er een passende beoordeling gemaakt moet worden, dan kan deze in het MER worden opgenomen.¹⁶
6. Men dient zich ervan te verzekeren, op grond van de passende beoordeling, dat de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied niet zullen worden aangetast.¹⁷
7. Wanneer de passende beoordeling leidt tot de conclusie dat er, ondanks mitigerende maatregelen, sprake kan zijn van aantasting van de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied, dan dient er aan de volgende aspecten aandacht besteed te worden:
 - zijn er alternatieve oplossingen (met inbegrip van mitigerende maatregelen), waardoor er geen significante gevolgen voor het beschermde gebied optreden,
 - of zijn er dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?¹⁸
 - indien het project toch in of nabij een beschermd gebied moet plaatsvinden om dwingende redenen van groot openbaar belang en mitigerende maatregelen onvoldoende oplossing zullen bieden voor de mogelijke significante gevolgen, welke compenserende maatregelen zullen dan getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

Eisen aan compensatie op grond van richtlijngebieden

Alle hierna genoemde aspecten zijn op grond van ideeën van deskundigen tot stand gekomen. Ze komen niet rechtstreeks uit de jurisprudentie.

1. Geen netto verlies aan waarden wat betreft areaal en kwaliteit (kwantitatieve en kwalitatieve eisen). *Dat wil dus zeggen dat de staat van instandhouding van beschermde habitats en soorten na compensatie gelijk dient te zijn aan de situatie voor de ingreep;*
2. Compensatie dient nabij het getroffen gebied plaats te vinden *(of binnen het ecologische netwerk van de soort)* onder de voorwaarde dat er een duurzame situatie ontstaat (nabijheidbeginsel);
3. De algehele samenhang van Natura 2000 dient gewaarborgd te worden (instandhoudingdoelstelling): daarom kan er nooit financieel worden gecompenseerd.
4. Zowel feitelijk, financieel als bestuurlijk: compensatie tijdig regelen. *Om dat gedurende de ingreep de kans op overleven vermindert, dient de compensatie voor de ingreep plaats te vinden en moet de compensatie door het te nemen besluit ook gegarandeerd worden.*

Het beginsel dat compensatie nabij het verloren gebied moet worden gerealiseerd **kan** ruimer worden ingevuld. Compensatie moet daar worden gerealiseerd waar het optimaal bijdraagt aan het instandhouden van (een) populatie(s). Het merendeel van de populaties van diersoorten in Nederland leeft in

¹⁵ Artikel 19f, eerste lid, Nbw.

¹⁶ Artikel 19f, tweede lid, Nbw.

¹⁷ Artikel 19g, eerste lid, Nbw.

¹⁸ Dwingende reden van groot openbaar belang (art. 6 Habitatrichtlijn) met inbegrip van redenen van sociale of economische aard (zie artikel 19g, tweede lid, Nbw). Maar in geval van prioritaire habitats of prioritaire soorten zijn de argumenten beperkt tot die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid, of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten dan wel, na advies van de Europese Commissie, andere dwingende redenen van groot openbaar belang (zie artikel 19g, derde lid, Nbw).

een netwerk van grotere en kleinere gebieden die met elkaar zijn verbonden in een zogenaamde netwerkpopulatie. Dit betekent dat uitbreiding van een klein gebied of verbetering van de ecologische verbindingen tussen de gebieden wel eens meer kan bijdragen aan het doel van compensatie dan uitbreiding van een groter gebied. In het MER kunnen dus meer locatiealternatieven voor compensatie in beschouwing worden genomen.

Aanvullende informatie voor een passende beoordeling op grond van de Vogelrichtlijn (VR)

Algemeen

De aangewezen VR-gebieden en aanwijzingsbesluiten zijn te vinden op de website van het Ministerie van LNV: www.minlnv.nl/thema/groen/natuur. De kaarten (bijlage 2) geven een landelijk overzicht maar zijn niet bruikbaar voor de precieze begrenzing. Deze is wel digitaal beschikbaar (shape-files) bij het Expertisecentrum LNV (0318-822500). VR-gebieden zijn aangewezen op grond van twee hoofdgroepen. *Broedvogels*: het landelijk belang voor soorten die genoemd zijn in Bijlage I van de vogelrichtlijn (vijf beste broedgebieden gerangschikt naar procentueel aandeel in de landelijke populatiegrootte). *Waternvogels*: trekkende watervogels wanneer zich tenminste 1% van de biogeografische populatie in een gebied ophoudt. Artikel 4, lid 4 verplicht tot het nemen van passende maatregelen ter voorkoming van verslechtering van de leefgebieden van de soorten waarvoor een VR-gebied is aangewezen, de 'kwalificerende soorten'¹⁹. Per VR-gebied zijn voor de vaststelling van de begrenzing daarnaast ook gegevens van 'begrenzingsoorten' meegewogen²⁰, die waarschijnlijk onder hetzelfde beschermingsregime vallen.

Milieugevolgen

Voor elke kwalificerende soort en begrenzingsoort moet worden aangegeven:

- verandering in het aantal paren en/of individuen;
- verandering in het oppervlakte leefgebied, wanneer relevant aangeven per functie (broeden, foerageren, slapen);
- in hoeverre sprake is van *significante gevolgen* tijdens en na de ingreep.

Let op de kwalificerende soorten zijn niet altijd doelsoorten! Maar dienen dus wel in de effectbeschrijving te worden opgenomen.

Het wel of niet optreden van significante gevolgen is dé cruciale discussie bij de beoordeling van milieugevolgen in of nabij VR-gebieden. Dit zijn de effecten die de instandhoudingdoelstelling aantasten van de soorten waarvoor een VR-gebied is aangewezen. Het vaststellen en beoordelen daarvan vergt veel kennis van de ecologie van de betreffende soort(en). De volgende toetsonderwerpen bieden daarbij houvast²¹:

- habitatkeus van de betreffende soort(en);
- functie van het gebied voor de betreffende soort(en);
- verstoring- en vluchtafstanden;
- aantallen en zo nauwkeurig mogelijke verspreiding (bijv. broed- en slaappleaatsen);
- wijze van verstoring (bijv. lichthinder op nachttactieve watervogels, grondwater-onttrekking op moerasvogels);
- relatie met andere initiatieven die effect hebben op het gebied (cumulatie).

¹⁹ Zie nota van Antwoord Vogelrichtlijn, deel 1, Ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Visserij, 23-2-2000.

²⁰ Zie nota van Antwoord Vogelrichtlijn, deel 1, Ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Visserij, 23-2-2000.

²¹ Aangevuld naar "Wie is er bang voor de Korenwolf? Bestuurlijk juridische Kaderreeks 2003, uitgave Rijkswaterstaat

Om concreet met het begrip significantie te kunnen werken kan, in afwachting van een verdere juridische invulling, de eventuele vermindering van aantal vogels worden weergegeven door bijvoorbeeld een 5-procents-grens; een lagere grens is in de praktijk vaak niet werkbaar. Een afname van het gemiddeld seizoensmaximum van bijvoorbeeld de kleine zwaan ter plekke van >5% van de lokale populatie zou dan kunnen worden beschouwd als significant. Deze benadering is echter onderwerp van discussie. Het is mogelijk dat de verschillende fasen van een plan moeten worden getoetst als de aard van de ingreep een verschillend effect kan hebben.

Elke ingreep dient in combinatie met andere activiteiten (cumulatie) te worden getoetst. Dat geldt ook voor kleine projecten die op zichzelf niet tot significante gevolgen leiden maar door cumulatie wel in significante gevolgen kunnen resulteren. De initiatiefnemer dient wanneer verschillende concrete plannen in/langs een VR-gebied spelen aan te tonen dat ook door cumulatie er geen significante gevolgen aan de orde zijn.

Gebiedsbescherming volgens het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en de Nota *Natuur voor Mensen Mensen voor Natuur*

De provincie Brabant heeft de gebiedsbescherming volgens het Structuurschema Groene Ruimte vastgelegd via de aanwijzing in het Streekplan van gebieden vallend onder respectievelijk de Groene Hoofdstructuur en de Agrarische Hoofdstructuur. Het voornemen dient getoetst te worden aan de aldus in het streekplan vastgelegde en gespecificeerde gebiedsbescherming.

BIJLAGE 5B Handreiking SOORTENBESCHERMING

Bestaande situatie en autonome ontwikkeling

In het MER moeten de in het studiegebied voorkomende doelsoorten²² worden beschreven die worden beïnvloed door de voorgenomen activiteit en alternatieven. In sommige situaties kan worden volstaan met een gemotiveerde selectie van de voorkomende doelsoorten. Prioritaire²³ en kwalificerende soorten²⁴ moeten deel uitmaken van deze selectie.

Informatie over de doelsoort/kwalificerende soort/prioritaire soort:

- de mate van bescherming (Nederlandse en internationale wet- en regelgeving). *Deze informatie is nodig om indien mogelijk de gevolgen voor de populatie te kunnen toetsen;*
- de mate van bedreiging van de doelsoort in Nederland. Voor het bepalen van de mate van bedreiging wordt gebruik gemaakt van de Rode Lijsten. *Deze informatie is nodig om de ernst van de potentiële gevolgen (voor een populatie) te kunnen bepalen;*
- voor dieren het voorkomen van het aantal individuen/paren per ecologisch netwerk, verdeeld over de deelgebieden. Indien onbekend: de oppervlakte van de leefgebieden van een netwerk;
- voor planten de oppervlakte van de standplaats;

Informatie over de (meta)populatie²⁵ van de doelsoort (alleen voor die doelsoorten waarover wetenschappelijke gegevens beschikbaar zijn):

- betekenis van deze populatie voor het behoud van de soort in Nederland;
- mate waarin deze metapopulatie of het leefgebied duurzaam is, dan wel duurzame condities biedt;
- grootte, verspreiding en dichtheid van de (meta)populatie in het studiegebied of oppervlakte van het leefgebied van de (meta)populatie dat tot een ecologisch netwerk kan worden gerekend.

Voor het beschrijven van de autonome ontwikkeling kan voor dieren gebruik worden gemaakt van de verandering van het aantal individuen/paren of de populatiegrootte over de afgelopen jaren (historische trend). Voor planten kan de verandering in standplaatsoppervlakte worden gebruikt.

Milieugevolgen

Voor elke (geselecteerde) doelsoort/kwalificerende soort/prioritaire soort moet worden aangegeven:

voor dieren:

- verandering van het aantal individuen/paren;
- verandering van de omvang van het leefgebied; wanneer relevant per functie aangeven in hoeverre er sprake is van het optreden van ernstige gevolgen; houd rekening met het optreden van cumulatief²⁶.

²² In het Handboek Natuurdoeltypen; bijlage 3 (LNV, 2001) staan alle doelsoorten.

²³ Habitat- en Vogelrichtlijngebieden zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van bepaalde natuurlijke habitats en soorten. Een deel hiervan is aangeduid als prioritaire habitat of soort omdat de EU voor de instandhouding hiervan een bijzondere verantwoordelijkheid draagt. Deze prioritaire typen natuurlijke habitats en soorten zijn respectievelijk in bijlage I en II van de Habitatrichtlijn met een sterretje (*) gemerkt. Bij mogelijke aantasting hiervan dient ontheffing te worden aangevraagd bij de Europese Commissie. Alle prioritaire soorten zijn ook doelsoort. Voor hele tekst van de Habitatrichtlijn en bijlagen zie: www.europa.eu.int/comm/environment/nature/legis.htm

²⁴ Kwalificerende soorten en prioritaire soorten alleen in het geval van Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden.

²⁵ Een soort bestaat uit een groot aantal individuen die in het algemeen samenleven in een metapopulatie. Een metapopulatie bestaat uit een aantal deelpopulaties die onderling met elkaar zijn verbonden waardoor uitwisseling mogelijk is. Deze metapopulatie leeft in Nederland in het algemeen in een ecologisch netwerk van grotere en kleinere gebieden die onderling met elkaar zijn verbonden.

voor planten:

- verandering van de grootte van het verspreidingsgebied. Deze wordt bepaald door de abiotische omstandigheden die door het voornemen gewijzigd kunnen worden. Inzicht in de verandering van de abiotische omstandigheden dient als eerste gegeven te worden;
- in hoeverre er sprake is van het optreden van ernstige gevolgen.

Voor de doelsoorten (dieren)/kwalificerende soort/prioritaire soort waarover wetenschappelijke informatie op populatieniveau beschikbaar is moet het volgende worden aangegeven.

Indien de gevraagde informatie onder optie 1 ontbreekt dan kan optie 2 worden toegepast:

Optie 1, de kans op het verdwijnen of uitsterven van een (meta)populatie in het studiegebied. Dit kan kwalitatief worden beoordeeld. Indien die kans zeer groot is zal ook voor de populatie(s) waarmee uitwisseling plaatsvindt een inschatting moeten worden gemaakt van deze kans. Indien er een kans bestaat op verdwijnen of uitsterven moet worden aangegeven wat dit betekent voor het behoud van de soort in Nederland.

Optie 2, de mate van aantasting van de oppervlakte van het ecologisch netwerk, en een inschatting van de gevolgen hiervan voor het voortbestaan van duurzame condities van het ecologisch netwerk van de populatie.

Daarnaast is het te overwegen – maar dit is niet verplicht – om alle informatie die nodig is voor een ontheffingsaanvraag op grond van de Flora- en faunawet (Ffw), ook op te nemen in het MER en de aangeleverde informatie op correctheid te laten beoordelen door de Commissie.

Indien ontheffing moet worden aangevraagd en er is besloten dat dit onderdeel van het MER wordt dan geldt het volgende: iedere in het plangebied voorkomende beschermde soort moet worden genoemd en per soort moet worden aangegeven wat de gevolgen zullen zijn. In geval van een ontheffingsaanvraag kan er dus niet met doelsoorten of een selectie hiervan worden gewerkt. De gevraagde informatie bestaat uit:

1. Welke beschermde planten- en diersoorten op grond van de Ffw komen in en nabij het plangebied voor?
2. Leidt het realiseren van het voornemen tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Ffw betreffende planten en/of dieren?
3. Kan het plan zodanig aangepast worden dat dergelijke verboden handelingen niet worden gepleegd?
4. Is om het plan te kunnen uitvoeren een ontheffing op grond van art. 75 van de Ffw vereist?
5. Ontheffing kan worden verleend, indien:
 - er geen andere bevredigende oplossing bestaat (reëel alternatief) en;
 - sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu gunstige effecten, en;
 - geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

²⁶ Cumulatie: elke ingreep in een Vogelrichtlijn- of Habitatrichtlijngebied dient in combinatie met andere activiteiten te worden getoetst. Indien hiervan sprake kan zijn dient de initiatiefnemer aan te tonen dat er ook door cumulatie geen significante gevolgen zullen optreden.

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Golfbaan 't Woold te Heusden

Green Valley Resort heeft het voornemen een 18-holes golfaccommodatie met bijpassende voorzieningen te ontwikkelen in de gemeente Asten. Daarvoor is een herziening van het bestemmingsplan nodig. Voor deze herziening moet milieueffectrapportage (m.e.r.) worden doorlopen.

ISBN 90-421-15068